અલબેલા ગવૈયા

ઉર્ફે

ઈશ્કતા માશુક.

ઉર્દુ ઝબાન ઓર ગુજરાતી હરફોંમેં

લીખનેવાલે ઔર છપાનેવાલે,

મી બદરૂદીન હુસેનુદીન નીઝામી.

બુકસેલર એન્ડ પબ્લીશર.

ઠે. ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

પેહલી બાર. (રજીસ્ટર હુવા) જીલ્દ ૨૦૦૦

સને ૧૩૩૭ હીજરી. સને ૧૯૧૯

Shri Jain Vidya Vijay Printing Press
Reichy Road—AHMEDABAD
Printed By Chunilal Amathabhai Shah.

કી. રૂ. ૦—૨—૦

ગઝલ.

મહમદ ઉસ્માન આકીલ, અહેમદાબાદી.

ઈનસાં કે જીસ્મો જાંમે મોક્ષા બદનમે તુ હય
પહેલુ મે દીલ જીગરમે હર અઝવોતનમે તુ હય
બુલબુલમે ગુલમે ગુનચએ સરવે ચમનમે તુ હય
મહેફીલમે અંજુમનમેં શમઅ લગનમે તુ હય
ચંપા ચંબેલી બેલા ઔર નસતરનમે તુ હય
ગુલબુટેમે કલીમે ઔર યા સમનમે તુ હય
ફરહાદો કૈસ લૈલા શીરીં સબુનમેં તુ હય
મસજીદમે મંદરોમે બસ્તી ઓબનમે તુ હય
અંદાજમે અદામે ઔર બાંક પનમે તુ હય
ખુબી મે ખુબરૂમે હુસ્નો ફનમે તુ હય
ઝાહીદમે મુત્તકીમે આબીદકે મનમે તુ હય
ગબરો મુસલ્માં કાફીર ઔર બરહમનમે તુ હય
કુફ્રેમે કરબલામે ચસરબ કે બનમે તુ હય
જસ્સારમે જરીમે શમશીર ઝનમે તુ હય
રાહતમે એશો અશરત ચૈનો અમનમે તુ હય
આકીલ કે દરદો ગમમે રંજો મહનમે તુ હય

કવ્વાલી કવ્વાલ મહેતાબખાં આમરા.

તેરે જોગમે પહેની કફની મેરે બાંકે જવાન મદની
ચે મંય બોલુંગા રોજ મહેશર વોહ આતે હય બાંકે સરવર
તુમ દોડાજી વેશે કરની મેરે બાંકે જવાને મદની
નુર ટપકા નઝરસે પટકા નીકલા હય કમરસે
અલ્લાહરે નાઝુક બદની મેરે બાંકે જવાન મદની
મેરે બાંકે રંગીલે સૈયાં મય પડું હુ તોરે પૈયા
કીજે ન મોરી દીલ શીકની મેરે બાંકે જવાને મદની
હરગુલમેં તેરી બુ હય હર રંગમેં તુહી તુ હય
તુઝે ચંપા કહુ યા સમની મેરે બાંકે જવાને મદની

હક નેન કે તારે આજા અબરૂ કે સહારે આજા
રખતીહું તેરી ભજની મેરે બાંકે જવાને મદની ।
મય રખતીહું યેહ કુરકત કયુંકર યે નીભેગી ઉલ્ફત
મય હું દીદી તુ હય મદની મેરે બાંકે જવાને મદની
શાયકકો હો જો રોઝે મહેશર સમઝુંગા વતનસે બડકર
અલ્લાહુરે ગરીબુલ વતની મેરે બાંકે જવાને મદની

કવ્વાલી (કવ્વાલ મજીબુલ રહેમાન)

પસંદ આઇ ન કોઈ શકલ પર સુરત મોહમ્મદકી
હમારે દીલમેં છુપકર રેહ ગઈ હસરત મોહમ્મદકી
ન હમ દોઝખમેં જાએંગે, ન હમ જન્નતમે જાએંગે
ખડે દેખા કરેંગે હશ્રમે સુરત મોહમ્મદકી
મુઝીકો અય ફીશારે કબ્ર સદમે દે અઝીયત દે
જરા દીલકો બચાના ઇસમે હય હસરત મોહમ્મદકી
મદીનેકી તરફ લોગોંકો જબ જાતે હુએ દેખા
હમારે દીલકો તડપાને લગી ઉલફત મોહમ્મદકી
લહદસે અય ફરીશતો તુમ કહાં જાતે હો બેઠો ભી
જરા તસકીન હો બાતેં કરો હજરત મોહમ્મદકી
શુરોંને રંગ તારોંને જીયા રોઝે અજલ માંગી
પુકારા દીલ મેરા દે યા ખુદા ઉલફત મોહમ્મદકી
ફીરા જલદી કયામત આએ નીકલે આરજુ દીલકી
પડેહ સદકે અલ્લાહ હમ દેખકર સુરત મોહમ્મદકી

નીરાલી કવ્વાલી.

કીસ દુશ્મને જાંકા મોહબત નામ રખા હય
દીલુંકો સોખ્તા કરનેકા ઉલ્ફત નામ રખા હય
કીયા મતસે યેહ કયા કમ હય ફીરાકે યારકી ઘડીયાં
ખુદા જાનેકે કીસ દીનકા કયામત નામ રખા હય
નસીહતસે ભળક જાતી હય યે આતશ મોહબ્બતકી
અજબહી દીલ જલાનેકા નસીહત નામ રખા હય

કોઈ આશકસે પુછે બઝમતે બેતાબીએ દીજરાં
મોહબ્બતકે મઝેકા દરદે કુરકત નામ રખા હય
મુસીબતમેં ન કામ આયા કોઈ સબ બનગએ દુશમન
કોઇ બતલાતો દે કીસકા રીફાકત નામ રખા હય

અલએલી કવ્વાલી.

હુવે જુદાઇસે તેરે બેખુદ તુજે હમારા ખ્યાલ કયા હય
ઈસી તમન્નામેં મીટગએ હમ કભી ન પુછાકે હાલ ક્યા હય
કહા જો મેંનેકે હાય ઝલીમ મરામેં તેરે ફીરાકમેં જો
તો બોલા મરતા હય એક આલમ તુમ્હી મરે તો કમાલ કયા હય
મુઝે જો આઝુર્દા દેખા એકદીન તોકુછ તબસ્સુમસે બોલા કમસન
કહીંગે પુરા જો હોગા મુમકીન બતાદે તેરા સવાલ કયા હય

ગઝલ ઇસા મોતિ—મુંબઈ.

લાઝીમ યેહ ન થા તુમકો દીલ લે કે દગા કરના
મહેરૂમ યે કીસ્મતકા ફીર કીસસે ગીલા કરના
દીલબરકી ખુશી કરના યા દીલકા કહા કરના
ઇસ ફીકરમે બૈઠા હું બતલાઓ તો કયા કરના
પઢહતે હુંય તેરા કલમા જપતે હુય તેરી માલા
અય હુસ્નકે પરમેશર હમપરભી દયા કરના
ઇજહારે તમન્નાપર કયું ખીંચતે હો ખંજર
કયા મયને ખતા કી હય ઇન્સાફ જરા કરના
છુપ જાએગા મહેશરમે ખુરશીદે કયામતભી
તુમ રૂખસે જરા અપને પરદેકો જુદા કરના
દીલ મયને દીયા તુમકો કયા ઇસમેં ખતા મેરી
વાદેસે મુકર જાએ ઉસ સખ્સકા કયા કરના
ગશ ખાકે જો ગીરતાહુ હંસ હસકે વોહ કહેતે હે
આતાહી નહિ હમકો દામનસે હવા કરના
ઉસ બુતસે ઇસા તુઝકો ઉમીદ વફાકી હય
પત્થરસે વફા કરના યા ઉસસે વફા કરના

કવ્વાલી (કવ્વાલ હબીબુર રહેમાન અજમેર)

અબ દીલમે સમાઈ હય કે દીવાના બનેંગે
મજનુંકી તરેહ અપને ભી અફસાના બનેંગે
ઝાહીદશે કહો ખુલ્દમેં હુરોંસે કરે એશ
મસ્તોંકે લીએ અર્શપે કાશાના બનેંગે
હમ ઇશ્કકે કાફીર હંય જો પુજેંગે બુતોંકો
કાબે કે મકાનોંમે ભી મય ખાના બનેંગે
મસ્તોંસે કહો આકે પીએં ખુબ શરાબેં
જંનત કે મકાનોમેં ભી મય ખાના બનેંગે
મય શમઅ રૂખે યાર ન જુલ્ફોંકો ધુવાં દે
જલનેકે લીએ આએહેં પરવાના બનેંગે
અકબર હંય અદબવાલે ઉનેકુ મહફીલમેં ન લે જાય
જો દેખેંગે ઉનકો વહી દીવાના બને

કવ્વાલી શમશીર

રૂખસારપે બલ ખાઈ હુઇ જુલ્ફે દુતા હય
યા ચાંપપે છાઈ હુઇ ઘનઘોર ઘટા હય
ક્યું જીન્દા ન હો જાએં શહીદાને મુહબ્બત
યા ઝેબકી ઝનકારમે જબ કુમકી સદા હય
વોહ તેગે અદા ખીંચતે મકતલ મેં ચલે હંય
ક્યા જાને કે આઇ હુઇ કીસકીસકી કજા હય
બીમારે મોહબ્બતકો શફા હોગી તબીબો
નુસ્ખેમે અગર શરબતે દીદાર લીખા હય
નીસ્બત દે તેરે ગેસુએ મુશ્કીંકો ખુ તનસે
યે મુઝસે ખતા હો ગઇ યેહ મેરી ખતા હય
અન્દાજે સીતમ નાઝ ગઝબ કહેર હંય ગમજે
ઓર ઉસપે યેહ તુર્રા હે કે શમશીર અદા હય
દીલ લોટ હુવા જાતા હય હર શએરપે વહાહ
આ દીલ તેરા મજનુન ભી જાદુ હય બલા હય

ગઝલ (શમશીર)

તેરી તેગ અદા હય ઔર મય હું
કઝાકા સામના હય ઔર મય હું
મુઝે દૈરો હરમસે ક્યા ગરજ હય
કીસીકા નકશે પા હય ઔર મય હું
અદા અન્દાઝ ગમઝા નાઝો અશવા
યે એક ફોજે દગા હય ઔર મય હું
યે કહેતી હય મુઝે શમશીરે અબરૂ
બસ અબ તેરા ગલા હય ઔર મય હું
શબે ફુરકતમે આકીલ અપના હમદમ
ખ્યાલે દીલ રૂબા હય ઔર મય હું

ગઝલ (ડૉ૦ દાસ નથ્થુ જેતપુર)

બુતો શાનોપે ઝુલ્ફોંકા બનાના કીસ્સે સીખા હય
હય દોનો હાથમે કાતે ખીલાના કીસ્સે સીખા હય
મેરે મહેમાં તેરે કુરબાં જરા ઇતના તો બતલાદે
અદાસે ચશ્મ કે પરદેમે આના કીસ્સે સીખા હય
યેહ આદત છોડદો અપની જલાઓ માર ડાલેંગી
મેરી જાં ગૈરકે ઘર આના જાના કીસ્સે સીખા હય
નીશાને કબ્રકો ઠોકરસે કયું પામાલ કરતે હો
હમારે નકશે હસ્તીકો મીટાના કીસ્સે સીખા હય
હમારે સામને ગૈરોંકે પાસ આના ઔર ફીર જાના
અસર ઇસ તરેહકી બાતે બનાના કીસ્સે સીખા હય

મુસ્તેઝાદ એન્જાઝ.

ચાહે શોહદા ખુશ હસબી ,ખુશ લકબી હય
આલી ન સબી હય
લારૈબકે વોહ ઇબને અલી સીબતે નબી હય
આલી ન સબી હય

હુશંને કહા મીલતેહી અયે લશકરે આદા
હય વોહ મેરા આકા
બસ જીસકી શોજાઅતસે શોજાઅતભી દબી હય
આલી ન સબી હય
ઈકરારસે ફીરતે હો ખુદાસે નહિ ડરતે
અચ્છા નહિ કરતે
એક બેઅદબી ઉન્કી તો સોબે અદબી હય
આલી ન સબી હય
હય શાને શરાફત યેહી હય જાને શરાફત
હય કાન શરાફત
મક્કી મદની હાશમી ઓ મુતલબી હય
આલી ન સબી હે
નીકલા અરે મયદાન જો ઇબને અસદુલ્લાહ
થરરા ગયે ગુમરાહ
કહેને લગે બેગુમાહ યેહી સીમતે નબી હય
આલી ન સબી હય
કામતસે અયાં સાફ હય તકરીરે સરાપા
તન્વીરે સરાપા
હર આઈના યેહુ આઇનએ બુલ અજબી હય
આલી ન સબી હય
નેઝેપે થા સર શાહકા અલ્લાહરે એજાઝ
આતીથી યે આવાઝ
સુલતાને શહીદાં યેહુ ઇમામે અરબી હય
આલી ન સબી હય

કવ્વાલી (કવ્વાલ ખલીલ અજમેરી)

રાહે હકકી મોહંમદ બતાને લગા
પાસ ગુમરાહોંકો વોહ બુલાને લગા
સાફ કાબેસે ઉસને બુતોંકો કીયા
લા ઈલાહાસે ઝુલમત ઘટાને લગા

વહ ખબર જબકે ઇબલીસકો મીલ ગઈ
કોહ પર શોર જાકે મચાને લગા
સબ જમાં કરકે લશ્કરકો શયતાનને
યેહ કહા હમપે ક્યા જુલ્મ આને લગા
દીન અહમદકી શોહરત હુઈ હર જગાહ
જોકે દુશ્મન થા વોહ સર કટાને લગા
ખુબ જાહીર કીયા દીન ઇસ્લામકો
કલમા પડનેકો હર કાફીર આને લગા
દસ્તે નાજુકપે થે તેગ ફારૂક ભી
રોનક ઇસ્લામકી વોહ બડહાને લગા
પોંહચ્યા મેરાજ મેં જબ હમારા નબી
પહેલે ઉમ્મતકો વોહ બખ્શવાને લગા
સફ બ સફ સબ ફરીશતે ખડે હો ગએ
પાસ અલ્લાહકે જબ વોહ જાને લગા
લા ખુદાસે તુ ઇમાં અય અબદુલ વહાબ
આબે રહેમત મોહંમદ પીલાને લગા

કવ્વાલી (કવ્વાલ અબદુલ ગફુર—પંજાબી)

દેખ ઓ બેવફા કહે કહેકે મુકરને વાલે
હુસ્ન અપને પે જરા નાઝ કે કરને વાલે
ફાતેહા ગોરે ગરીબાંપે મેરી દે લીલ્લાહ
ઇલ્તેજા આપસે કરતે હુંય તડ મરને વાલે
બેવફાંઓકો ન દીલ મુફતમે દેના યારો
સુનલો અય ગોરે ગરીબાંસે ગુજરને વાલે
દેખના એક નીગેહ લુત્ફે કરમસે કાતીલ
ભુલને વાલે હમેં યાદ ન કરને વાલે
વાહ ક્યા ખુબ લીખી આજ ગઝલ યેહ યાકીન
દેખસલ્લેઅલા કહેતે હુંય પડહને વાલે

ગઝલ [ટીટી—બંબઇ]

ઇન દીનોં જોયે જુનુ હય તેરે દીવાનેકો
તોક ઝંઝીર લીયે આતે હુંય પહેનાનેકો

શહેરમે અપને યેહ લેલાને મનાદી કરદી
કોઈ પત્થરસે ન મારે મેરે દીવાનેકો
ખુને દીલ પીનેકો ઔર લ.ખ્તે જીગર ખાનેકો
યેહ ગીઝા મીલતી હય જાન તેરે દીવાનેકો
મના કરતા હય મુઝે યારકે ઘર જાનેકો
નાસહા આગ લગા દું તેરે સમઝાનેકો
અય મુસવ્વર તેરે હાથોકી બલાએં લેલું
ખુબ તસ્વીર બનાઈ મેરે દીખલાનેકો

ગ.ઝલ કવ્વાલ અબદુલ.રેહેમાન—અજમેરી.

દીલકો છીના નીગાહેં ચુરા કર ચલે
કોઈ પુછે યેહ જાદુસા કયા કર ચલે
મુઝકો છોડા તડપતા હુવા .ખાકપર
મેરી જાનીબસે દામન બચા કર ચલે
મેરે પહેલુમેં દમ ભર કો બયઠે તો કયા
મેરા જાનો જીગર સબ જલાકર ચલે
યેહ ખુશી હય તેરી ભીક દે યા ન દે
તેરે દરકે ભીકારી સદા કર ચલે
હય હય ગોરે .ગરીબાં મેં એક તહેલકા
વોહ જો આએ તો મહેશર બપા કર ચલે

કવ્વાલી (શમશીર)

મયને કહા અબરૂ હય યેહ ઉસને કહા શમશીર હય
મયને કહા નુકે મીઝગાં ઉસને કહા યેહ તીર હય
મયને કહા રૂખસારપે બલ ખઈ હય જુલફે દુતા
ઉસને કહા યેહ આશકોંકે વાસ્તે ઝંજીર હય
મયને કહા .ખાકે .કદમકો આપકે રખખું કહાં
ઉસને કહા કોહલુલ બસરકે વાસ્તે અકસીર હય
મયને કહા વશ શમસ પેશાની કો કરતા હું રકમ
ઉસને કહા લીખ .જુલફકો વલલૈલકી તફસીર હય

મયને કહા ઉલ્ફતમેં તેરી જાનપે ખેલા હું મંય
ઉસને કહા જીન્દા રહા ચેહુભી તેરી તકદીર હુય
મયને કહા આ.કીલકી કયું હર વકત પડતે હો ગઝલ
ઉસને કહા કમ બ.ખત કે અશઆરમે તાસીર હુય

કવ્વાલી (કલ્લુ એહમદાબાદી)

બજમ સાકીમે નીરાલા કોઈ દસ્તુર ન થા
સબકે દીલ કેમે વોહ થા ઉસસે કોઈ દુર ન થા
ઇશક શીરીમેં જો ફરહાદને કી કોહકની
બન્દએ દામે મોહબ્બત થા વોહ મજદુર ન થા
દીલકો પામાલ કીયા આપકે કયા હાથ આયા
ગો બુરા થા મગર અયસા મુઝે નાસુર ન થા
નશેમે લે લીયા બોસા તો ખીંચા હુય ખંજર
બદ ગુમાની હુય ઉનેહુ મુઝસે કે મખમુર ન થા
લેકે દીલ હાય દીખાતે હો તુ આંખે મુઝકો
સચ હુય દીલ દેનેકા કોઇ તુમ્હે મઝબુર ન થા
હુશરકે દીનભી મંય મદ હોશ ઉઠા તુરબસે
ન શએ ઇશ.ક ઉતર જાએ વોહ મખમુર ન થા
ઉસને હર શકલમે બેપરદા દી.ખાએ જલવે
હાય હમદમ તેરી આંખોંમે કુચ્છ નુર ન થા

(કવ્વાલી શમશીર)

કમાં અબરૂને વોહ મારા નજરકા તીર સીનેમેં
તડપ કર રહે ગયા અપના દીલે નખચીર સીનેમે
તેરે સોજે મોહબ્બતને જીગરકો ખુન ડાલા હુય
ગજબકી આગ ભ.ડકદી બુતે બેપીર સીનેમે
મેરે જજબે મોહબ્બતને કીયા હુય કામ માંના કા
તસવ્વરને ઉતારી હુય તેરી તસ્વીર સીનેમે
ઇલાહી ખયેર હો બીમારે ઉલફત ખું ઉગલતા હુય
કીસીને મારદીકો જીસ તરેહ શમશીર સીનેમે
ખુલા બાદે ફના આકીલભી એક સચ્ચા મુસલમાં થા
જો દીલ ચીરા તો નીકલી ઉલ્ફતે શબ્બીર સીનેમે

૦૭૧૯

ગ.ઝલ (મૌતી)

મય ન જાનું થા સનમ અયસી જુદાઇ હોગી
સુરતે ખ્વાબ નઝર દીલમે સમાઇ હોગી
નહિ મીલતા તેરેતમજનુંકા પતા અય લેલા
ખાક કુચેમેં તેરે કયું ન ઉડાઇ હોગી
સંગ દીલ મૌમ કરે દેખકે સુરત તેરી
અય સનમ ચેહરેપે જબ અયસી સફાઇ હોગી
લેકે ખન્જરકો શબે વસ્લ ચલેગા કાતીલ
બસ દીલો જાનસે ગરદનકો ઝુકાઇ હોગી
કયસે ઓ બેવફા આશ.કકા ગુજારા હોગા
તુરશરૂ હોકે જો સુરતકો છુપાઇ હોગી
કયસે હોવેગા ઇલાજ અપના તબીઓં સે ભલા
વસ્લ દીલદારે સનમ દીલકી દવાઇ હોગી
યાર કુચેસે સનમકે જરા જાકે કહેના
કભી શૌકીન જલોંકી ભી બેસુનાઇ હોગી

કવ્વાલી શમશીર.

ક્યામત હય ગઝબ હય ઉલ્ફતે જોહરા શમાઇલમે
ફરીશતે ચાહસે લટકે હેંય અયદીલ ચાહે બાબીલમે
મંય વોહ જાંબાઝહું શૌકે શહાદત હય મેરે દીલમે
લગાકર અપના બીસ્તર જમ ગયાહું કુએ કાતીલમે
ઉમીદે નફા ખાલે રોગની સુરતસે બેજા હય
નહિ હે નામ કો જરા ભી અય દીલ તેલ ઇસ તીલમે
રહે પુરખારે ઉલફતમે હુમારા દીલભી રહેગર હય
જનાબે ખીજરકી હાજત નહિ હય અયસી મંજીલમે
લગાદે ઔરભી શમશીરકા એક હાથ અય કાતીલ
અભી કુચ્છ જાન બાકી રેહ ગઈ હય તેરે બીસ્મીલમે
મીસાલે માંહી ચે બે આબ મય બેતાબ હું આકીલ
તડપ હરગીઝ ન હોગી ઇસતરહકી મુર્ગ બીસ્મીલમે

કવ્વાલી (કવ્વાલ અબદુલ સત્તાર કલકત્તા)

દીલ કીસીકે હુસ્નકે કહું અયસા મસ્તના બના
મુજકો બીસ્મીલ કર દીયા ઔર આપ દીવાના બના
દસ્ત સાકી બન ગએ ઔર હમ શરાબી બન ગએ
દીલકા મયખાના જીગરકા ખુબ પયમાના બના
કીસતરહ હોગા ગુજર અપના દરે જાના તલક
યાં ફકીરી ઔર વહાં દરબારે શાહના બના
ખુદ બખુદ માઇલ હુઇ જુલ્ફે સીયા ઉસ શોખકી
દીલ હમારા સામને ઉસ બુતકે જબ શાના બના
મત લગાના દીલ કીસીસે તુઝકો સમઝાતે હેં હમ
માન લે શોકીન તુ કહું અયસા રીંદાના બના

કવ્વાલી (કવ્વાલ અબદુલ કરીમ બરોડા)

ઇશારા જીનકી મીઝગાંકા હુય જાને પુર અમલ લેલો
મગર તેગે નીગેહ કહતી હુય એક થોડાસા દમ લેલો
સવાલ એક બોસેકા અય માહેરુકા હમ તુમસે કરતે હુંય
જરા મુંસે યેહ કહ દો તો હો કે યાં રાજી હુંય હમ લેલો
નીકલ કર બજમ રીંદાસે ન જાએગા ન જાએગ
જો શક હો શેખજી તો દુખ્તારે રઝકી કસમ લેલો
કરેંગા ખુનકા દાવા ન મયદાને કયામતમે
ઉઠાઓ તેગ પીછે પહેલે મુઝસે યેહ કસમ લેલો
તુમારી બાત ખાલી જાએ અય લોગો મઆઝઅલ્લા
જીગર કુરબાં તસદ્દુક દીલ હુય જો ચાહો સનમ લેલો
જનાબે શેખ મયખાનેકી જાનીબ છુપકે આતે હુંય
મુનાસીબ તો હુય રીંદો બઢકે હજરતકે કદમ લેલો
મેરી મૈયત કે સાથ આકર વોહ કીસ હસરતસે કહેતે હુંય
જનાઝા મેરે કુશતેકા જરા દોદો કદમ લેલો
મસીહા વ ખીજરકો આરઝુ મરનેકી હે હરદમ
બરાએ નામ હાથોમે જો તુમ તેગે દો દમ લેલો

ખુદા ચાહે તો તય હો જાએગા મયદાને મહેશર ભી
નીજમી થક ગએ હો અબ જરા મરકદમેં દમ લેલો

કવ્વાલી (કવ્વાલ મજીબુલ રહેમાન)

આમાદ એ કત્લે મન આં શોખ સીતમ ગારે
ઇં તુરફા તમાશા બીં ના કરદે ગુન;હગારે,
ગર નામો નીશાને મન પુરસંદ બગો કાસીદ
આવારએ મજનુંને ફ્રુસવા સરે બાઝારે
અય ઇસીએ બીમારાં અજ હીજરતો રંજુરમ
શાયદ ન ખબરદારી અજ હાલતે બીમારે
ખ્વાહી કે શફા બાશદ બીમારે મોહબ્બતરા
યક જુરઆ ખુદારા દે અજ શરબતે દીદારે
અજકુચએ માશુકાં બાસાઝ મુનીર આયદ
સર બરકફા જાં બર લબ દીલદાર બઅયયારે

દીલપસંદ કવ્વાલી.

ઉસ નુરે મુજસ્સીમને લુભાયા મેરા દીલ હય
યા રબતેરે મેહબુબપે આયા મેરા દીલ હય
શયદા રૂખે મેહબુબે ખુદાકા મેરા દીલ હય
કુરઆંકી કસમ મોમીનો કાબા મેરા દીલ હય
તુ હુરકા શયદા હય મેં હુ આશકે એહમદ
ઝાહીદ તેરે દીલસે તો યે અચ્છા મેરા દીલ હય
બનજાય અગર ખાનએ નઅલેન મોહંમદ
દાવામેં કરૂં અર્શે મોઅલ્લા મેરા દીલ હય
વેહશી જો ખરીદારે હુસ્ન હંય ઉન્હેં દેખો
મેં બેચ ચુકા હું યે પરાયા મેરા દીલ હય

કવ્વાલી શાહજાદી જાન.

હજરતે દીલને ચેહ કરદી હે હીદાયત અચ્છી
દુરકી હોતીહે યારોંસે મહોબ્બત અચ્છી

વસ્લ અચ્છાહે ન ગમ અચ્છા ન ફુરકત અચ્છી
અબકી ખ્વાહીશ હે બુરી મોતકી હસરત અચ્છી
અયશ અચ્છાહે તો દુશ્મનકો મુબારીક હોવે
રંજ અચ્છાહે મેરા મેરી મુસીબત અચ્છી
આફતેં રોજ તો આતીહેં મેર સર લેકીન
દાગ દેજાએ જો દીલમેં વોહી આફત અચ્છી
ઉસ સીતમગરકો તરસ આયગા મુંહ ધો ડાલો
ઈસ કદર દીદસે ગીરયાં નહી પુરકત અચ્છી
મુંહપે અગયારકે અખતરકો સુનાયે દુશમન
ઈસ કદરભી નહીં મુંહ જોરયાં હઝરત અચ્છી

કવ્વાલી (અલાબંદી અહેમદાબાદ.)

રોનકે મયખાના જબતક સાકીએ ફુર જાનાયા
મસ્ત થા કોઈ કોઈ બેખુદ કોઈ દીવાના થા
જીસકો દેખો દોરમેં વોહ સાકીએ મસ્તાના થા
થા બગલમેં મયકા શીશા હાથમેં પયમાના થા
બાદએ વહદતને જબ દીલસે મીટાયા નકશે ગએર
જીસ તરફ દેખા વોહી એક જલવએ મસ્તાના થા
થા ખ્યાલે રૂએ રોશનમેં યેહ આલમ રાતભર
વાદીયે અમન હમારે દીલકા ખિલવતખાના થા
જબ ઉઠાયા જોશમેં સાકીને ચહેરેસે નકાબ
ફીરતો થા વોહ આપહી માઈલ કહ્રાં બેગાના થા

(અસલી મુસ્તેઝાદ કવ્વાલ અહમદ બંબઈ)

બુલબુલો કીસને કીયા ખાનએ વીરાના તેરા
કયું હે ચીલ્લાના તેરા
યેહ ઉજડા ઉજડા જો નજર આતાહે આશયાના તેરા
કયું હસ ચીલ્લાના તેરા
જાનભી જાયે તો અય જાન ન ભુલુંગા તુઝે
યાદ આતાહે મુઝે

આકે નાગનકી તરેહ ગોદમેં બલખાના તેરા
કયું હય ચીલ્લાના તેરા
તપીશે હીજસે અબ દીલ મેરા કાબુમેં નહીં
તન કહીં જાન કહીં
શમઅરૂ લે ખબર અબ જલ ગયા પરવાના તેરા
કયું હે ચીલ્લાના તેરા
ભર ભર આતેહેં જો અબદુલ કરીમ આંસુ તેરે
સચ બતા યાર મેરા
કીસને યે છીન લીયા હય દીલે દીવાના તેરા
કયું હય ચીલ્લાના તેરા

કવ્વાલી (બુટી અહેમદાબાદ.)

ઇકરાર વફા કરકે યું જુલમો જફા કરના
અચ્છા નહી હય જાલીમ દીલ લેકે દગા કરના
આંખોમેં મેરી બેઠો યા દીલમે ઉતર આવો
અહેસાનતો ઇતના તુમ ઇસ સરપે યેહ કર જાવો
જાતે હો તો તુમ જાવો પરવાદાયે કર જાવો
જીસ વક્ત મેં યાદ આવું મરનેકી દુઆ કરના
કુશતોમેં તેરે જાલીમ કુચ્છ જાન ન રહે જાયે
ડુબા હુવા સીનેમેં પયકાન ન રહે જાયે
જલદીમેં કોઈ દીલકા અરમાન ન રહે જાયે
થમ થમકે સીતમ કરના રૂક રૂકકે જફા કરના
અચ્છ નાહિ હોનેકા કીયા કરતી દુઆ મેરી
મરનાહીથા કીસ્મતમેં આઇ થી કજા મેરી
ચાહાથા તુમ્હેં મયને કયા ઇસમેં ખતા મેરી
આઈના હે ઓર તુમ હો ઇન્સાફ જરા કરના

કવ્વાલી (કવ્વાલ બાકર હુસેન લખનઉ)

નમાજ કયસી કહાંકા રોજા અભી તો શુગલે શરાબ મેહું
ખુદાકી યાદ આએ કીસ તરેહસે બુતોંકે કહેરો અઝાબ મેંહું
શરાબકા શુગ્લ હો રહા હય બગલમેં પાતાહુ મય કીસીકો

મય જાગતાહુ કે સોરહાહું ખીયાલમેં હુ કે ખ્વાબમેં હું
ન છેડ ઇસ વક્ત મુજકો વાઇઝ નહિ હે માકા યેહ ગુફતગુકા
સવાર જાતાહે વોહ શરાબીમેં હાજીર ઉસ્કી રકાબમેં હું
કભી નકાબી કભી શરાબી કભી હું રીન્દ ઓર કભીહું ઝાહીદ
ખુદાકા ડર હે બુતોંકા ખટકા, અજબ તરેહકે અઝાબમેં હું
ક્યામત આનેકા ખોફ કયા હય તરદદો ફીકર કયા હે આગા
હીસાબ કયા કોઇ મુઝસે લેગા બતા તો મય કીસ હીસાબમેં હું

(ગજલ) (જનાબ મુન્શી મહમદહુસેનનીયર)

બનાઈ હકને અપને નુરસે સુરત મોહંમદકી
મકીંસે લા મકાંતક હો ગઇ શોહરત મોહંમદકી
મદીને જાને વાલોંકો જરા મય દેખ લેતા હું
લોટા દેતી હે મુજકો ખાકપર પુરકત મોહમદકી
અકેલા મય ન જાઉંગા લહદમેં બાદ મરનેક
રહેગી દીલમે હસરત આંખોંમે સુરત મોહંમદકી
હસીનોંકી મહોબતકો મેં રખ્ખું તો કહાં રખ્ખું
મેરે કલબે હઝીમે બસ ગઈ ઉલફત મોહંમદકી
શરાબે ઇશક અહમદસે હમેશા મસ્ત રહેતા હું
ભરી હય દીલકે પ્યાલે મેં મએ વહેદત મોહમદકી
જુનુને ફીત્ના સાઝીને મુઝે ઘરસે નીકાલા હે
બયાબામેં ફીરાતી હે મુઝે વહેશત મોહમદકી
ભલુકા રૂપ સજધજ સુરમગીં આંખેં સીયાહ જુલ્ફેં
પડેહો સલ્લેઅલા નીયર યેહ હય સુરત મોહંમદકી

(કવ્વાલ) કવ્વાલ હુસેન અમદાવાદ.

મહબુબે સુબ્હાનીકે હમ દરપે જો જા બેઠે
આકર હમે કુરબતમેં હમ દીલકો લગા બેઠે
મહેબુબોંકા મહેબુબ હે હમ સર નહિ હય તેરા
ઉમ્મતકા મોહમદ કે ઠએરા તેરે સર સહેરા
મહેશરમેં કહેગા ખુદા માશુક તુ હય મેરા
ગોદીમે મોહંમદકી કીસ શોકસે જા બેઠે

બન્દા તેરી સુરતકા દીલ્લાહ ઉઠા પરદા
કીસ નાઝસે વહેદતકા ડાલે હુએ તુ ખુરકા
એક મયહી નહિં પ્યારે આલમ હે તેરા શયેદા
બુગદાદકે નકશેકો હમ દીલમેં જમાં બેઠે
સુરત હે મોહંમદકી ઓર જાન હયે જીલાંકી
કયા આરઝુ મુસવ્વર તકસીર હય કુરઆંનકી
ચુસુફમેં તજલ્લથી માહે રૂખે તાબાંકી
દાવા હો જીસે હુસ્નકા વોહ સામને આ બેઠે
બારા બરસકી કીસ્તી ડુબીકો નીકાલા હે
બરગશતા મુકદ્દરકો મેરે કયાહી સંભાલા હે
તારીક મેરે દીલમેં તેરાહી ઉજાલા હે
બેડેકો વો આશકકે બસ પાર લગા બેઠે

રીદવાં.

આસમાનોપે ન વોહ ઝેરે ઝમી રહેતે હેં
નાલએ દીલ મેરે અબ અર્શ નશીં રહેતે હેં
દીલ હય યા કોઈ મુરક્કા હે પરીઝાદોંકા
સેકડો તુમસે મેરે દીલમેં હસીં રહેતે હેં
હો કોઈ બાતતો ફિર ઉસકા તદારૂક કીજીએ
ખુદબખુદ વોહ તો અબસ ચીંબજીબી રહેતે હેં
ઉલફત દીદએ ફતના કે યહ હેં જબસે પાબંદ
ચોકડી ભુલે હુવે આ હુએ ચીં રહેતે હેં
જીનકા રહેતા હે મદદગાર તવકકુલ રીદવાં
વોહ કીસી બાતકે મોહતાજ નહી રહેતે હેં

(ગઝલ) અખતર.

તઅજ્જુબ કયા તરફદાર ઉનકા મહેશરમે ખુદા ઠેરે
વોહ પીર હે શહે ખુબાં ઓર હમપીર બે નવા ઠેરે
શબે ખીલવત યે કહે કહે કર ઉન્હેં જાનેસે રોકાહે
હદુસે જીસકા વાઅદા હો હમારે ઘર વોહ કહાં ઠેરે
મચલતી હે તબીઅત રાઝે પીન્હાં ફાશ કરનેકો

દુપટ્ટા ઉન્કે સીનેપર અગર ઠેરે તો ક્યા ઠેરે
અસીરાને મહોબ્બતપર સીતમ્ઓ હાં વોહ થો.ડેહેં
સમજ રખ્ખા હે ગાફીમને કે યેહ બે દસ્તો પા ઠેરે
કહા! જબ ખસ્લકો ઉનસે તો ગુઝલાકર યેહ ફરમાયા
તુંમહીસે હમબી ક્યા હોજાએં તુમતો બેહયા ઠેરે
જવાની હે ઉમંગોપર ઉમંગે હે તરક્કીપર
વો મસ્તેનાઝ પરદેમેં અગર ઠેરે તો ક્યા ઠેરે
સુના જાતા હલીમ એક નાઝનીપર જાન દેતે હંય
યહીં કમુકર હો વોહ તો મુત્તકી વ પારસા ઠેરે

ગઝલ કહ્યુજાન.

હમ ઇન બુતોંસે સખ્ત પરેશાઓ હો ગએ
જબ કુછ ન બન પડી તો મુસલમાન હો ગએ
હરવક્ત આઇનેમેં નઝર હે જમાલપર
હો અપને આપ અબ વો નીગેહબાન હો ગએ
અય જઝબે શોક અબ ન ઉન્હેં શરમ આરકર
બસ બસ વોહ અપને દીલમેં પરેશાન હો ગએ
ઝીકરે વફાપર ઉનકો બહોત ઝેપના પડા
શુકરે જફાપર ઓર પરેશાન હો ગએ
યું અપની ઉમ્ર ઇશકમેં હમને તમામ કી
શબ હો ગઇ જહાં વહીં મહેમાન હો ગએ
અબ લુત્ફ ઉન્કા લુત્ફકી હદસે ગુઝર ગયા
પુછા કીસીને ઓર વોહ મહેમાન હો ગએ
વોહ નુર જીનકો જોહદકા અપને ગુરૂર થા
ઉસ બુતપે આજ જાનસે કુરબાન હો ગએ

ગઝલ) છમન બરોદાહ.

યેહ કીસને સીખાયા હે દીલ લેકે દગા કરના
વાઅદા ન વફા કરના કરના તો જફા કરના
ગએરોંસે મીલા કરના આશકસે હયા કરના
યેહભી કોઇ પરદા હે ઇન્સાફ જરા કરના

બન્દે હુંય વફાકે હુમ ઇમાં હુય ચેહી અપના
દીલબરહી જફા સેના કીસમતકા ગીલા કરના
એક હુસ્નકી દેવીને મન મોહ લીયા મેરા
અય ઇશ્કકે પરમેશ્વર હમપરભી દયા કરના
એક શોખકો દીલ દેકે હુમ અકલભી ખો બેઠે
કુચ્છ તુહી બતા નાસેહ અબ ચાહીએ કયા કરના
દીલ આયા તો આયાભી ઉસ પ્રીતએ મહેશરપર
અય મેરે ખુદા તુજકો સંજુર હુય કયા કરના
બેતાબીએ દીલ મેરા ઉસ શોખ સીતમગરસે
ગર કહુ નસકે કાસીદ આંખોસે અદા કરના
સખતીએ તપે ગમસી આંખોંમેં યહાં દમકે
ઔર આપકી ચેહ જી હેય કરના તો જફા કરના
પા બન્દીયે વઝીહભી એક ચીઝ હુય હુયરાની
જો દીલમેં હો વેહ રખના જો મુંહસે કહા કરના

ગઝલ શાયક.

સિજદેમેં સરે હુમ રસુલે મદની હુય
મહેશરમેં ગુનેહગારોકી કયા ખુબ બની હુય
લુટતી હુય મદીનેમેં સદા ફૂખકી દોલત
અલ્લાહ અજબ દિલ મેરે મોલાકા ગનીહે
એક ચાંદ હુય ઔર ચાંદની હર એકકે ઘરમેં
કિસ કિસકી નીગાહોમેં વોહ માહે મદની હે
એજાઝસે દો ટુકડે હુવે ચાંદ ફલકપર
ઉંગલીકા ઇશારા હે કે શમશીર જનીહે
મેઅરાજ મેં બેપરદા મિલે અર્શપે હકસે
હજરતકાભી કયા મરતબા અલ્લાહો ગનીહે
દીલ મેરા મદીનેમેં હુય ગો મય હું દકનમેં
મુજકો તો વતનમેંભી ગરીબુલ વતની હુય
હુય દોલતે નઅતે નબવી ઉસકા મોયસ્સર
શાયક જીસે કહેતે હુય વોહ કિસમતકા ધની હુય

ગઝલ અલાબન્દી.

મય સો જાઉં યા મુસ્તુફા કહેતે કહેતે
ખુલે આંખ સલ્લે અલા કહેતે કહેતે
કીયા જુબ્બહ કાતીલને રૂક રૂકકે અયસા
જબાં થક ગઈ મરહબા કહેતે કહેતે
મંય વલલયલ પઢને લગા બેખુદીમેં
તેરી જુલ્ફકા માંજરા કહેતે કહેતે
હુઇ સેંકડો મુશ્કીલેં મેરી આસાં
ફકત એક મુશ્કીલ કુશા કહેતે કહેતે
અદબસે જબાં થામ કર રહે ગયા મંય
હબીબે ખુદાકો જુદા કહેતે કહેતે
પહોંચ જાઉં યા રબ મદીનેમેં મંયભી
ઇસી તરેહ સલ્લે અલા કહેતે કહેતે
સબા તુહી લે ચલ મદીનેમેં મુજ[illegible]
બહોત દીન હુવે મુસતફા કહેતે કહેતે

(દીગર)

જબાં ખુશ્ક હોયા ખુદા કહેતે કહેતે
નિકલ જાએ દમ મુસ્તુફા કહેતે કહેતે
તમન્ના હય દીલમેં કે દાખીલ હો યા રબ
મદીનેમેં સલ્લે અલા કહેતે કહેતે
હુવા તુરપુર રોઅબ મુસાકો અયસા
જબાં રૂક ગઈ મુદદુઆ કહેતે કહેતે
મોહબતમેં કામીલ હુવે ઇબને હયદર
ફીરા કર દીયા સર રઝા કહેતે કહેતે
મઝા હો જો મહેશરમેં કુછ મુજસે પુછે
મેં હો જાઉં ચુપ મુસ્તુફા કહેતે કહેતે
ગદાઇસે શાહી મીલી ફખકો અબ
યે રૂતબા મીલા મુસતુફા કહેતે કહેતે

(કવાલી હુસેન)

વોહ નુર જાતે રબ્બી કીસ કીસ અદામેં આયા
અહમદકા મીમ બનકર સલ્લે અલામેં આયા
અહમદ બને મોહંમદ બને મહમુદ ઓર હામીદ
બનકર શફીએ મહશર રોજે જઝામેં આયા
અહમદકો દી તસલ્લી લાતકન તુ સુનાયા
ઉમ્મતકી કી તશફ્રી મુશકીલ કુશામેં આયા
રહેમતકા અબ્ર ઉઠકર બરસા ઉમંડ ઉમંડકર
વોહ હી તો રાત બનકર કાલી ઘટામેં આયા
પી પીકે પાક હોકર ઝમઝમકે જામ પે હમ
ચલ ચલ હરએક મોમીન ફીર અપની જાંપે આયા
લયલામેં નાઝ હોકર મજનુમેં ઈશ્ક બનકર
યુસુફમેં ચાહ બનકર ઝુલફે દુતામેં આયા

કસીદા.

આપકી હસરતે દીદારને મારા મુજકો
યા નબી શકલ દીખા દીજે ખુદારા મુજકો
જુઝ તેરી જાત મુકદદસકે નહીં કોઇ મેરા
દીન દુન્યામેં નહી કોઇ સહારા મુજકો
હસરતે દીદ મેં જાન આઈ હય આંખોંમેં હજુર
અબતો દીખલાઇયે વોહ હુસ્ન દીલારા મુજકો
આરજુ હય યેહી અપ બાદશાહે હુસ્નો જમાલ
તેરી સુરતમેં હો ખાલીકકા નજારા મુજકો
દીનો ઇમાન દીલો જાન રહે યા ન રહે
આપ મીલ જાય તો સબ કુચ્છ હય ગવારા મુજકો
કયું નહો ફખ્ર મુઝ આજીજ પે હર યક શખસ નીસાર
પ્યાર કરતા હય વોહ અલ્લાહકા પ્યારા મુજકો

(કવ્વાલી)

સાકીકો કીસ્ને મુજસે બેઝાર કર દીયા હે
આનેસે મયકદેમેં ઈન્કાર કર દીયા હે
મેહ મયકદા ન છોડું સાકીસે મુંહ ન મોડું

મસ્તાન મારેફતને હુશીયાર કર દીયા હે
ભર દે કોઇ પ્યાલી દરસે ન ફેર ખાલી
ફવસરકા હકને તુજકો મુખત્યાર કર દીયા હે
દરપર તેરે પડા હું કીસ જા યહાંસે જાઉં
અપનેસે તુને મુજકો બેઝાર કર દીયા હે
આબાદ મયકદા હો સાકી તેરા ભલા હો
ઉલફતકા જામ દેકર સરશાર કર દીયા હય
ગફલતમેં થો રહેથે સુમરાહ હો રહેથે
સાકીને રૂખ દીખાકર દીનદાર કર દીયા હે
ઉઠેગેં રોજે મહેશર હમ નામ તેરા લેકરે
દે દેકે તુને સાગર સરશાર કર દીયા હે
મનસુરકો પીલા કર સર મસ્ત ઉસે બના કર
પીર દારપર ચઢા કર સરદાર કર દીયા હય
સાકી મેરા નીરાલા કાબેકા રહેને વાલા
હો ઉસકા બોલ બાલા સરશાર કરદીયા હય
જામેં શરાબ ભરદે મસ્તાના મુઝકો કરદે
સબ મયં કશોંકા તુજકો સરદાર કરદીયા હય
હય મયકદો શરીઅત ભર તુભી જામ વહેદત
અકબરને તુજકો અહેમદ મય ખ્વાર કર દીયા હે

ગઝલ બસન્તી

બીગડી મેરી બનાદો બન્દે નવાજ ખ્વાજા
અલ્લાહસે મીલાદો બન્દે નવાજ ખ્વાજા
મરફોકા જામ ભરદો મસ્તો અલસ્ત કરદો
બેખુદ મુઝે બનાદો બન્દે નવાજ ખ્વાજા
દુન્યા વ દીંકી કુંજી સબ ઉનકે હાથમેં હય
જો કુચ્છ કે તુમસે માંગે કરતે અતાહો ખ્વાજા
હો લાડલે ખુદાકે પ્યારે હો મુસ્તફાકે
સુલતાને અવલીયા હો બન્દે નવાજ ખ્વાજા
મહેશરમેં કાજી પુછે બતલા શફીઅ તુ અપના
દામન પકડે કહેદું દેખો ચેહ કયા હય ખ્વાજા

તારીખ.

મક્કા મોઅઝ ઝમા

યેહ વો આલી મકામકી તવારીખ હય, કે જીસકે નામ ઓર બુઝુર્ગીસે તમામ ઇસ્લામીભાઇ વાકેફ હોંગે. ઇસ કીતાબમેં કઅબેશરીફ ઓર હરમ મોહતરમકી ઇમારતકા ઝીકર હય. ઓર મસ્જેદુલ હરામકે શરાઇફ ઓર કરામાત ઓર અજાબબ હાલાતજો પેસ્તરકે ઝમાનેમેં વાકેઅ હુવે હેંચ દરજ હેંચ. યેહ કીતાબમેં ચાર બાબ હેંય.

બાબ પહેલા.

ફસલ પહેલી–અસ્માકે (નામુંકે) બયાનમેં ફસલ દુસરી–મક્કા મોઅઝ ઝમાકી આબાદીકે બયાનમેં ફસલ તીસરી–મક્કા મોઅઝઝમા ઓર મદીના મુનવ્વરાકી ફઝીલત ફસલ ચોથી–મક્કા મોઅઝ ઝમાકો વતન બનાનેમેં બી અકવાલ મુખતલીફ હેંય. ફસલ પાંચમી–ઉન મુતબર–રીક જગુંકે બયાનમેં જહાં દોઆ મકબુલ હોતી હય. ફસલ છઠી –મકકે કે મકાનાત ઓર ઝમીનકે બેચને ઓર કીરાયા લેનેકે હુકુમકે બયાનમેં.

[illegible]સરા.

[illegible] . તામીરકે બયાનમેં, ઓર ચાહે ઝમઝ [illegible] .સકે શરફકે ઝીકરમેં, ઓર કઅબેકે જવાહીર ઓર [illegible] .કું ઓર નઝરૂંકી કેફીયતમેં.

બાબ તીસરા.

ઇસ બયાનમેં કે મસજીદ હરામકી વઝે પેહલે ક્યાથી ઓર ઉસકે બાદ કીસકદર બઢાઈ ગઈ ઓર જો મઝમુન ઉસકે મોતઅલ્લીક હય.

બાબ ચોથા.

આલે ઉસમાનકે કાયમ હોનેકા બ્યાન વગયરા વગયરા, ઓર બહોતસે હાલાત દરજ હુંય. યે કીતાબ ગોયા મક્કા મોઅઝ્ઝમાકી ગાઈડ હુય જો સાહબ હજ પઢ આય હુંય ઓર જો જાનેકા ઇરાદા રખતે હુંય, ઉન્કે લીએ તો યે કીતાબ બે ઇન્તીહા મુફીદ હુય. મક્કા મોઅઝ્ઝમાકે હાલાતસે વાકેફ હોનેકે લીયે ઇસ્સે બઢકર ઓર કોઈ કીતાબ નહીં, યેહ કીતાબ પેહલે અરબીમેં થી બાદ ઉર્દુ હુઈ મગર ચુંકે ઉર્દુ નહીં જાનનેવાલે મુસલમાનભાઇ ઇસકા બાતીની ફેઝ નહીં ઉઠા સકતે થે ઇસ લીએ હમને ઇસકો ઉર્દુ જબાન ઓર ગુજરાતી હરફોંમેં ઉમદા ગ્લેઝ કાગજપર છપવાઈ હુય ઓર રંગીન પુર નકશો નીગારવાલે ટાઇટલકી ઉમ્દા પક્કી જીલ્દ બંધાઇ હુય. ઇતની તમામ ખુબીઓંપર કીંમત સીર્ફ રૂ. ૦–૧૨–૦.

મીલનેકા પતા–

મીઆં બદરૂદીન હુસેનુદીન નીઝામી.

બુકસેલર

ઠે. ત્રણદરવાજા–

